

מאמר בנחמה ואמונה על עין סודק

והסידורים

ה' ממך כל חולי אמר רב ז' עין רב' למעמיה דרב סליק לבי קברי עבד מאי דעבד אמר תשעין ותשעה בעין רעה ואחר בדרך ארץ

ג' א' בנא נביא (ו'ס)

יב א ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה הכשית אשר לקח ב כייאשה כשית לקח: ואמרו הרק אך במשה דבר יהיה הלא עני ג גם בנו דבר וישמע יהיה: והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר ד על פני האדמה:

האשה הכשית, מגיד⁵³

שהכל מודים ביפיה, כשם שהכל מודים בשחרותו של כושי. כושית בגימטריא⁵⁴: יפת מראה. על אדות האשה, על אדות גירושיה. כי אשה כשית לקח, מה⁵⁵ ת⁵⁶, אלא יש לך אשה נאה ביפיה ואינה נאה במעשיה, במעשיה ולא ביפיה אבל זאת נאה בכל. האשה הכשית, על⁵⁷ שם נזיה נקראת כושית, כאדם הקורא את בנו נאה כושי כדי שלא תשלוט בו עין רעה.

כש' (ח'ס)

כל חלי. דבר סכל החללים חלון

בו חו העין עין רעה: עבד מס דעבד. יודע היה ללחוש על הקצרות ולהבין על כל קבר וקבר באיו מיתה מס חס מס בזמט חס בעין רעה:

כש' ע'ס

(יח) י'כולים לקרות ב' אחים זה אחר זה, והבן אחר האב, ואין מניחים אלא (יט) בשביל (ס) עין הרע. (כ) ואפילו ב' א' הוא השבועי (ח) וא' הוא המפסיד לא יקראו השני (כא) בשמו משום עין הרע (מהרי"ל):

ש' אוא סומן
נ'מא סעיל ו'

כב כג וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה כד תברכו את בני ישראל אמור להם: וברכה יהיה כה כו וישמרו: יאר יהוה פניו אליך ויחנה: ישא כז יהוה פניו אליך וישם לך שלום: ושמך את שמך על- ז א בני ישראל ואני אברכם: ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אתם:

פ'סמ (סוא)

ו (יח) יכולים לקרות וכו'. פרש, מן הדין אין שום חשש

אסור, (יח) ועל פן אם קראוהו ויברך עלה, לא יד, אך לכתחלה אין מניחים לקרות משום עין הרע: (יט) בשביל עין הרע. ואין נפקא מנה בין אחים מן האב יח או מן האם, ואפילו אמרים שאין מקפידים על עין הרע. ויש שמתמדין אפילו אב עם בן בנו משום עין הרע, ויש ונמקום הצורך יש להמיר עם בן בנו: (כ) ואפילו אם אחד וכו'. רוצה לומר, אף שמפסיקין בקדוש בשבת שאין מוציאין ספר תורה אחרת למפטיר, (כ) אבל אם מוציאין ספר תורה אחרת מחר, וכן אם המפטיר אינו בר מצוה עדין מחר:

מאמר בכורה (ע'ס)

נוהגין בשעת הזכרות נשמות שמי שיש לו אב ואם בחיים הוא יוצא מובית הכנסת, מושום עין הרע.

ספר דעאי הענהג

ולא יפחתו לו מארבעה: הוכי מתקני רבנן מידי דאמי בה לידי סבנה ותתניא לא יאכל אדם תרי ולא ישתה תרי ולא יקנה תרי ולא יעשה צרכיו תרי אמר רב נחמן אבר קרא *ליל שמונים *ליל המיטמר ובא מן המזיקין רבא אמר כוס של ברכה מצטרף לטובה ואינו מצטרף לרעה רבינא אמר ארבעה כסי תקינו רבנן דרך חרות כל חד וחד מצוה באפי נפשה הוא במערבא לא קפדי אווני רב דימי מנהרדעא קפיד אפילו ארושנא דחביתא הוה עובדא ופקע חביתא כללא דמילתא כל דקפיד קפדי בהדיה ודלא קפיד לא קפדי בהדיה ומיהו *למחש מיבעי

ג' א' בסת' (ק'י קיי)

ג' א' בסת' (ק'י קיי)

כל דקפיד. יותר מדאי

קפדי בהדיה שדים להזיקו וללא קפיד: כ"כ לא קפדי בהדיה להזיקו ומיהו למחש מיבעי אפילו מאן דלא קפיד דלא קפדין בהדיה דאי תימא דלא קפדי בהדיה כללא כ"כ זוגות למה נזכרו בגמרא כך היה להם לחכמים לומר לא יזהר אדם בזוגות דלא לקפדו בהדיה:

כש' (ע'ס)

ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאונה הוא לעצים ונתן מד העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל:

בראש בראשית

ס'קרא ית' פ'ס

וישב אברהם אל נעריו וגו', ויצחק

היכן הוא ר' ברכיה בשם רבנן ש'חו אצל שם לסמור מסנו תורה, משל לאשה שנתעשרה מפלכה אמרה הואיל ומן הפלך הזה התעשרתי עוד אינו זו מתחת ידי לעולם. כך אמר אברהם כל שבא לידי אינו אלא בשביל שעסקתי בתורה ובמצות לפיכך אינו רוצה שתזוז מזרעי לעולם, רח"א ש'חו בלילה מפני העין (הרע שלא ישלום בו) שמשעה שעלו חנניה מישאל ועזריה מכבשן האש עוד לא הזכרו, ולא יכין חלכו כו' ריב"א סתו בעין.

נ'כ'ס כ'ס'ס
י'כ'ס

אמר יעקב, לפניו אתם גבורים ונאים אל תקנסו בשער אחד ואל תעמדו במקום אחד שלא יהיה בכם עין הרע.

א"ל יעקב לבניו בבקשה מכם היו מצניעין את עצמכם שאין קשה מעין הרע, אף ירושלים לא חרבה אלא בשביל העין

נ'כ'ס כ'ס'ס
י'כ'ס

(15)

וַיִּרְא הָעָם כִּי־בָשַׁשׁ מֹשֶׁה לְהַדִּיחַ מִן־הָהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל־
אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּמ וְעֲשֵׂה־לָּנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי־
זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא יָדַעְנוּ מַה־הָיָה לוֹ:

פסוק ג' תשא

(16)

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה יוֹשֵׁעַ בֶּנ־נוּן וְהָאֲחֵרִים וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם עֲלֵנוּ זֶה בְּנֹגֵב וְעַל־יְהוָה:
וְרָאִיתֶם אֶת־הָאֶרֶץ מַה־הִיא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הַחֹזֶק הוּא יִי
הַרְפָּה הַמַּעֲט הוּא אִם־רַב:

פסוק ד' תשא

(17)

[טז] רַבִּי יְהוֹשֻעַ אוֹמֵר: עֵין הָרֶע, וַיִּצֶר הָרֶע, וְשָׁנְאָת הַבְּרִיּוֹת מוֹצִיאִין
אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם.

משנה א' אבות פ"ג

(18)

זרע אנשים זרע שמובלע בין אנשים כי אתא רב דמי אמר לא ארוך ולא גוץ (ב) ולא קמן ולא אלם ולא
צחור ולא גיחור ולא חכם ולא טפש:

(26)

ורבנן אמרי

זרע אנשים זרע שמובלע בין אנשים כי אתא רב דמי אמר לא ארוך ולא גוץ (ב) ולא קמן ולא אלם ולא
צחור ולא גיחור ולא חכם ולא טפש:

משנה אבות (א) (א)

(27)

שמובלע בין אנשים רב דמי מפרש
לה לא ארוך ולא גוץ וכו': אלם. פי'
עב: *למור. ר"ש בלע"ז: גיחור.
שכח לבן יותר מדאי: ולא חכם.
יותר מדאי שלא יהיה תימה בעיני
הבריות ומתוך שנדברין בו שולמט
בו עין הרע:

משנה אבות (א) (א)

(28)

רע עין ואלהיהם למטעמיהם

משנה אבות (א) (א)

(29)

(ו) אל תלחם, גם בזה בא דרך
משל, שאמר שלא יאכל לחם של רע עין, וגם
למטעמים שלו לא יתאו: (ז-ח) כי כמו
שער בנפשו בן הוא, שכבר בארו הטבעיים
שניצוצות רעות יוצאים מעין הרע, ששרשם
מפחיתת הנפש המביט ברעת עינו, והם כזיקי
מות על הדבר המובט, וכבר הזכירו שבעל עין
הרע הביט בקביעות על פת לחם ונמצא בו
מות ומשכלת.

משנה אבות (א) (א)

(30)

י' ואמר אחד צפור, פסוקים הפותחילים בגון דמסימים בגון, והן
מסגלים להנצל מעין הרע ומפשוף, ומצאתי בספר פתיכתיד על
קלף ישן משום רבנו יהודה חסיד, שהקורא אותם מקריים ששון
ממנו, ולכן אין פתוחן סמ"ך.

נגע צרעת כי תהיה קאדם והיבא אל הפה: נחמו נעבור
חלוצים לפני יי ארץ קנען, ואמנו אחרת נחלחנו מעבר
לירדן: נביא מקרוב מאחיו פמוני יקים לה יי אלהיה אליו
חשמעיו: נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים קדוש משקני
עליו: נגד אבותם עשה פלא בארץ מצרים שדה צען: נחית
בצאן עמך ביד משה ואהרן: נסתי משכבי מור אהלים
וקנמון: גר יי נשמת אדם חפשי כל חדרי בטן: נפת תלפונה
שפתותיה פלה דבש וחלב תחת לשונה וריח שלמותיה בריח
לבנון: נרו מתוך פה ימאץ פשדים צאו והיו כעמודים
לפני צאן: נשקי קשת מימינים ומשמאלים באבנים ובחצים
פקשת מאחורי שאול מבנימין:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתמלא
בחסדים עלינו ותצילנו לנו ולכל קהילתנו וכל ישראל מעין
הרע ומקל מיני בשוף, ותקריה הצר הרע והשטן ממנו.
וקראם שפרשת קנפיה על אבותינו במקדש והצלחתם מעניא
בישא דבלעם הרשע, וזו תפיש קנפיה עלינו בקרמיה הרבים,
ונהיה מקשים במקסה והנהגה בשמותיה הקדושים, אמן נצח
סלה ועד:

תפלה כי יקוצה החסיד

(21)

משנה אבות (א) (א)

קעב המספר שבת אדם פתקמה או עשר או פנים וכיוצא, ח"כ
לברכו שלא ישלט בו עין הרע, ואם נותן עין הרע פתקרה, פן
יזמן בו, מלבד ענישו יעלה פאשו.

משנה אבות (א) (א)

(22)

דף פ ע"א מה דכתיב עיני עוללה לנפשי מכל בנות עיר.
פ"י האי עוללה מלשון עלילות דברים וה"ק
עיני העלילה לעצמו בעין רעה יותר מכל בנות עיר, שאני
בעצמי שמתי בי עין רעה מרוב טובה שהייתי רואה לעצמי יותר
ממה שהכניסו בי עין רעה כל בנות עיר, ועין רעה שבי שלמה
בי ולקיתי וחסרתי כל אותה הטובה, שהרי מאלף ילדים שהיינו
לומדי תורה וחכמה לא נשארו כי אם שנים:

משנה אבות (א) (א)